

SAK 15/2009

REGULERING AV FISKET ETTER UER I 2010

A) NASJONALT

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av reguleringsopplegget for trålfisket etter uer nord for 62°N. Fiskeridirektørens foreslår en videreføring av reguleringsopplegget for det konvensjonelle fisket etter uer nord for 62°N.

2 BIOLOGISKE TILRÅDNINGER

2.1 VANLIG UER (SEBASTES MARINUS)

2.1.1 Status

Nye og oppdaterte data for denne bestanden (fiskeri- og toktdata) forandrer ikke ICES sin bestandsvurdering. Bestanden har hatt sviktende rekruttering siden tidlig på 1990-tallet. Toktresultat og fangstrater fra trålfisket viser en klar reduksjon i forekomstene, og indikerer at bestanden nå er nær historisk lavmål. Årsklassene har vært rekordlave det siste tiåret. Bestanden er derfor svært svak. Gitt den lave produksjonen til vanlig uer, ventes denne situasjonen å vedvare i mange år.

2.1.2 Forvaltningsråd

ICES gjentar sitt råd fra i fjor om forbud mot direkte fiske etter vanlig uer i ICES områdene I og II. Stengning av områder må opprettholdes, og tillatte bifangstgrenser bør settes så lave som mulig inntil en klar økning i gytebestand og yngelforekomster kan bekreftes.

Anbefalte reguleringer i 2009: forbud mot direkte fiske etter vanlig uer i ICES områdene I og II.

Anbefalte reguleringer i 2010: Det samme som for 2009.

2.2 SNABELUER (SEBASTES MENTELLA)

2.2.1 Status

Et nytt år med data for denne bestanden forandrer ikke ICES sin bestandsvurdering. Bestanden har hatt sviktende rekruttering siden 1991, og ICES vurderer bestanden til å ha redusert reproduksjonsevne. Toktresultat viser at bestanden er nær et historisk lavmål. Bare årsklassene født før 1991 kan bidra til gytebestanden i nevneverdig grad, siden de etterfølgende 15 årsklassene er svært svake. I oppvekstområdene i Barentshavet observeres det imidlertid tegn på bedre rekruttering av yngel. Det er derfor svært viktig at yngelen får det

beste vern fra å bli tatt som bifangst i alle fiskerier, inkl. rekefisket. Dette vil sikre at de rekrutterende årsklassene får bidra så mye som mulig til gjenoppbyggingen av bestanden.

Det har utviklet seg et direkte fiskeri utenfor de økonomiske sonene i Norskehavet, med en klar økning av fangstene (28 458 tonn i 2006). Det gir stor grunn til bekymring. Fra og med 2007 har Den nordøstatlantiske fiskerikommisjonen (NEAFC) kuttet ned på dette fiskeriet ved å sette en årlig kvote som kan fiskes i et kappfiskeri (olympisk fiske) i internasjonalt farvann. I 2008 var de totale landingene av snabeluer 13.860 tonn, direkte pelagisk fiske (9.183 tonn) og bifangst inkludert. Pr. 7. november har vi ikke mottatt tall for de totale landingene i internasjonalt farvann i 2009.

Forskningstokter ble gjennomført i Norskehavet i 2008 for å undersøke utbredelse og tetthet av snabeluer. Toktresultatene gir ikke en sikker beskrivelse av bestandssituasjonen, men de foreløpige resultatene antyder at bestanden kan opprettholde et begrenset fiske i det pelagiske området.

2.2.2 Forvaltningsråd

ICES gjentar sitt råd fra i fjor og tilrår forbud mot direkte trålfiske etter snabeluer i ICES områdene I og II. Stenging av områder må opprettholdes, og tillatte bifangstgrenser bør settes så lave som mulig inntil en klar økning i gytebestand og yngelforekomster kan bekreftes.

Anbefalt reguleringer i 2009: Vern av yngel, ikke direkte trålfiske og lav bifangst i andre fiskerier.

Anbefalte reguleringer i 2010: Det samme som for 2009.

3 REGULERING AV TRÅLFISKET ETTER UER NORD FOR 62° N

3.1 FISKET MED STORMASKET TRÅL

For fisket med trål ble det med virkning fra 1. januar 1997 iverksatt reguleringstiltak som reflekterte den bekymringsfulle bestandssituasjonen for snabeluer (sebastes mentella).

Hovedmålsettingen var å redusere fisket av snabeluer så mye som praktisk mulig. En forutsetning for å få dette til var at reguleringene gjaldt all uer slik at en unngikk problemene med riktig identifisering av uerart. Samtidig hadde reguleringene som mål å "treffe" snabelueren, og i så liten grad som mulig vanlig uer. Videre ble det vektlagt at vernetiltaket for snabeluer i minst mulig utstrekning skulle ramme fisket etter andre arter.

På denne bakgrunn ble det i 1997 satt forbud mot et direkte fiske etter uer i fiskevernsonen ved Svalbard og i Norges økonomiske sone nord og vest for rette linjer mellom følgende punkter:

- A) 70°00'N 05°21'E (ved NØS ytre grense)
- B) 70°00'N 17°30'E
- C) 73°30'N 18°00'E
- D) 73°30'N 35°56'E (ved NØS ytre grense)

Ved fiske etter andre fiskeslag i forbudsområdet var det adgang til å ha inntil 25 % bifangst av uer i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

For ytterligere å redusere fangsten av snabeluer, ble det med virkning fra 1. mars 2000 i tillegg iverksatt stengning av følgende to områder i Norges økonomiske sone med totalforbud mot å fiske med stormasket trål:

Område 1: Et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. 66° 30'N 06° 59'Ø
2. 66° 21'N 06° 44'Ø
3. 65° 43'N 06° 00'Ø
4. 65° 20'N 06° 00'Ø
5. 65° 20'N 05° 30'Ø
6. 66° 00'N 05° 30'Ø
7. 66° 30'N 06° 34,27' Ø herifra i rett linje til pkt. 1.

Område 2: Et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. 62° 36'N 03° 00'Ø
2. 62° 10'N 01° 15'Ø (ved NØS ytre grense)
3. 62° 40'N 00° 52'Ø (ved NØS ytre grense)
4. 63° 00'N 03° 00'Ø herifra rett linje mot sør til pkt. 1.

For å gi snabelueren et styrket vern ble Område 1 utvidet med virkning fra 1. januar 2002 til å gjelde et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. 66° 30'N 06° 59'Ø
2. 66° 21'N 06° 44'Ø
3. 65° 43'N 06° 00'Ø
4. 65° 20'N 06° 00'Ø
5. 65° 20'N 05° 30'Ø
6. 66° 00'N 05° 30'Ø
7. 66° 30'N 06° 34,27'Ø
8. 67° 10'N 08° 00'Ø
9. 67° 10'N 08° 35'Ø
10. 67° 00'N 08° 18'Ø
11. 66° 50'N 08° 09'Ø herifra i rett linje til pkt. 1.

Med virkning fra 1. januar 2003 ble forbudet mot et direkte fiske etter uer (vanlig uer og snabeluer) med trål utvidet til å gjelde i hele Norges økonomiske sone nord for 62°N. Samtidig ble tillatt bifangst redusert til 20 %. Fra 1. januar 2005 ble tillatt bifangst ytterligere redusert til 15 %.

I forbindelse med inngåelse av kvoteavtalen mellom Norge og Russland for 2010 drøftet partene bestandssituasjonen for uer (vanlig uer og snabeluer). Partene var enige om at det er viktig å fortsette samme reguleringstiltak som for 2009 til disse bestandene igjen er oppe på akseptabelt nivå. Partene var videre enige om at ved fiske etter andre fiskeslag er det tillatt å ha inntil 15 % bifangst av uer i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

Fiskeridirektøren foreslår at forbudet mot et direkte fiske etter uer (vanlig uer og snabeluer) med stormasket trål nord for 62°N videreføres i 2010.

Fiskeridirektøren foreslår at bifangstordningen videreføres slik at det i fisket med stormasket trål blir tillatt å ha inntil 15 % bifangst av uer i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

3.2 INNBLANDING AV UER I TRÅLFISKE ETTER REKER

I kvoteforhandlingene mellom Norge og Russland for 2006 ble tillatt innblanding av ueryngel i rekefisket redusert fra 10 til 3 yngel pr. 10 kg reker. Utøvelsesforskriften ble endret i samsvar med dette med virkning fra 1. januar 2006. Dette er videreført i kvoteavtalen for 2010.

3.3 BIFANGST AV UER I TRÅLFISKE ETTER VASSILD OG KOLMULE

De to områdene som er stengt for fiske med stormasket trål er i utgangspunktet også stengt for fiske etter vassild og kolmule med småmasket trål. Fartøy med vassildtråltillatelse kan imidlertid fiske etter vassild innenfor de stengte områdene med flytetral i perioden 1. mars til og med 31. mai. Fartøy som fisker vassild innenfor de stengte områdene har ikke adgang til å ta uer som bifangst. Ved fiske etter vassild innenfor de stengte områdene er det tillatt å ta kolmule som bifangst.

Ved fiske etter vassild utenfor de stengte områdene nord for 62°N ble det med virkning fra 1. januar 2004 åpnet opp for en bifangstادgang på 5% uer av hensyn til behovet for uunngåelig bifangst og av hensyn til en klart definert grense for en slik bifangstادgang.

Fiskeridirektøren foreslår at gjeldende reguleringsopplegg for fiske med småmasket trål etter vassild og kolmule som er fastsatt for å beskytte fangst av uer, videreføres.

4 REGULERING AV KYSTFISKET ETTER UER NORD FOR 62°N

4.1 INNLEDNING

Spørsmålet om regulering av kystfisket etter uer nord for 62°N ble behandlet av en egen arbeidsgruppe som avgav innstilling 21. november 2003. Saken ble lagt frem for Reguleringsrådet som sak 16/03 den 2. desember 2003. Reguleringsrådet tilrådte at innstillingen ble sendt ut på ordinær høring.

Fiskeridirektoratet foreslo på bakgrunn av arbeidsgruppens innstilling og høringsinstansenes merknader følgende tiltak for regulering av kystfisket etter uer nord for 62°N:

Det innføres en fredning av uer i yngleperioden i tidsrommet 1. april til og med 6. juni samt en fiskestopp i perioden 1. august til og med 31. august.

- I de periodene fisket er stoppet gis det anledning til å ha inntil 10 % bifangst av

- uer ved fiske etter andre arter. Bifangsten av uer avregnes pr. uke.
- Det fastsettes et generelt minstemål for vanlig uer på 32cm og det gis anledning til å ha inntil 10 % uer i antall under minstemål.
 - Med virkning fra 1. januar 2006 fastsettes det forbud mot å bruke garn i fisket etter uer med mindre maskestørrelse enn 120mm (60mm halvmaske).

Den 14. april 2004 ble det gjennom endring av forskrift av 10. oktober 1989 om maskevidde, bifangst, fredningstid og minstemål m.v. ved fangst av fisk og sild iverksatt følgende tiltak for regulering av kystfisket etter uer nord for 62°N :

- Det innføres en fredning av uer i yngleperioden i tidsrommet 1. mai til og med 31. mai
- I fredningsperioden gis det anledning til å ha inntil 20 % bifangst av uer ved fiske etter andre arter. Bifangsten av uer avregnes pr. uke.
- Det fastsettes et generelt minstemål for vanlig uer på 32cm og det gis anledning til å ha inntil 10 % uer i antall under minstemål.
- Med virkning fra 1. januar 2006 fastsettes det forbud mot å bruke garn i fisket etter uer med mindre maskestørrelse enn 120mm (60mm halvmaske).

I 2005 ble tillatt bifangst redusert fra 20 % til 15 % i samsvar med reduksjonen i bifangstadgangen for trålerne.

Fredningsperioden ble for 2005 utvidet til å gjelde i tidsrommet 20. april til og med 19. juni. For 2006 ble fredningstiden utvidet til å gjelde i tidsrommene 1. april til og med 31. mai og 1. september til og med 30. september.

For 2007 ble fredningstiden ytterligere utvidet til å gjelde i tidsrommene 1. mars til og med 30. juni og 1. september til og med 30. september. For 2007 ble fartøy under 11 meter som fisker med juksa unntatt fra fredningsperioden. For 2009 ble også fartøy over 11 meter som fisker med juksa unntatt fra fredningsperioden.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over norsk fiske etter uer nord for N 62° i perioden 2001-2009. Fangsttallene omfatter både snabeluer og vanlig uer.

Tabell 1: Fangst av vanlig uer og snabeluer nord for 62°N.

År	Konvensjonelle redskaper	Trål		Sum	
	Alt antatt som vanlig uer	Vanlig uer og snabeluer	Herav: Vanlig uer ³	Vanlig uer ³	Sum begge arter
2001	6 478	16 593	2 656	9 134	23 071
2002	5 588	5 125	2 973	8 561	10 713
2003	5 563	2 500	1 290	6 853	8 063
2004	4 462	3 146	1 771	6 233	7 608
2005	4 067	3 778	2 018	6 085	7 844
2006	3 638	7 307	2 627	6 265	10 945
2007 ¹	3 291	5 541	2 468	5 759	8 954
2008 ¹	3 731	3 612	1 380	5 111	7 341
2009 ²	3 161	2 915	6 076

Kilde: Sluttseddelstatistikk.

¹ Foreløpige tall.

² Tall pr. 7. november 2009. Omfatter fiske i NØS.

³ Beregnet av Havforskningsinstituttet

4.2 FREDNINGSPERIODER

ICES tilrår som nevnt samme forvaltningsråd for 2010 som for 2009.

Siden arbeidsgruppen for regulering av kystfisket for uer la fram sin innstilling i september 2003 har det i samsvar med tilrådning fra ICES og Havforskningsinstituttet vært innført gradvis strengere reguleringstiltak i kystfisket. Et viktig tiltak har vært innføringen av fredningsperioder. Disse er blitt gradvis utvidet siden innføringen i 2004.

Det er nå forbudt å fiske uer med konvensjonelle redskap nord for 62°N i mars, april, mai, juni og september. Forbudet gjelder ikke for fartøy som fisker med juksa.

Anbefalingen fra ICES og Havforskningsinstituttet tilsier en fortsatt utvidelse av fredningen. Det må derfor påregnes ytterligere utvidelse av fredningen dersom det viser seg at tiltakene over tid viser seg ikke å ha den positive effekt på bestandsutviklingen.

Fiskeridirektøren foreslår at gjeldene fredningsperioder videreføres. Det samme gjelder unntaket for fartøy som fisker med juksa.

4.3 BIFANGST

Arbeidsgruppen var enig om at det i fredningsperiodene gis anledning til å ha inntil 10 % bifangst av uer ved fiske etter andre arter. Bifangsten avregnes per uke.

Fiskeri- og kystdepartementet har fastsatt bifangstprosenten for kystfisket tilsvarende samme prosentandel som for trålerne, med unntak for 2008 og 2009, der bifangstprosenten for kystfisket er satt til 20 %. I henhold til kvoteavtalen mellom Norge og Russland er bifangstprosenten for trålerne i 2009 fastsatt til 15 %.

Fiskeridirektøren foreslår at det i fiske med konvensjonelle redskaper nord for 62°N i fredningsperiodene tillates inntil 20 % bifangst av uer. Bifangsten avregnes per uke.

4.4 MASKEVIDDE I GARN

Forbudet mot å bruke garn i fisket etter uer med mindre maskevidde enn 120mm (60mm halvmaske) ble iverksatt 1. januar 2006.

4.5 MINSTEMÅL

Minstemålet på vanlig uer er 32cm. Norges Kystfiskarlag har tidligere foreslått at minstemålet økes til 35cm og at maskeviddebestemmelsene for trål og garn reguleres i tråd med fastsatt minstemål.

Arbeidsgruppen som i 2003 tilrådte at det ble innført minstemål på uer gav følgende vurdering av minstemålets størrelse:

”Et minstemål på 35-37cm ville vært et optimalt biologisk minstemål fordi da ville med stor sikkerhet bare kjønnsmoden fisk ha blitt beskattet. Gjeldende maskevidde for trål er som kjent 135 millimeter, som korresponderer med et minstemål på 32cm. Et større minstemål enn 32cm vil dermed kunne skape problemer for utøvelsen av konsumtrålfisket nord for 62°N, men kan også få negative konsekvenser for fisket med juksa, som tidvis kan ha til dels betydelige innslag av mindre uer i fangstene.

Av hensyn til trålfisket og kystfisket med juksa vil arbeidsgruppen foreslå at det fastsettes et minstemål på 32cm. Et minstemål på 32cm vil etter arbeidsgruppens oppfatning i tilstrekkelig grad verne uer som ikke er kjønnsmoden.”

Fiskeridirektøren foreslår at minstemålet på 32cm videreføres.